

T.C.
Z M R B L R K L K BÖLGE KURULU

Karar No **Konu:** Bilirki i hakkında denetim ve inceleme kararı
2018/139

K A R A R

BA KAN :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
ÜYE :
Z. KÂT B :

Bergama Sulh Hukuk Mahkemesinin 18/05/2017 tarihli ve 2017/10 D.i sayılı yazısı ekindeki 18/05/2017 tarihli tutana ın Kurulumuza gönderilmesi üzerine;

Konu Kurul gündeminin 4. maddesine alınarak, 19/07/2018 tarihinde yapılan toplantı neticesinde;

GERE KONU ULDU :

Bergama Sulh Hukuk Mahkemesinin 18/05/2017 tarihli ve 2017/10 D.i sayılı yazısı ekinde gönderilen 18/05/2017 tarihli tutanakta;

"Mahkememizce mahallinde 11/05/2017 tarihinde yapılan tespit sonucunda tespiti konu 35 plaka sayılı araçtan örnek olarak tahlil için alınan mazotun bilirki i tarafından de i tirilmi olabilece i ve bilirki i ile tespit isteyen arasında bir yakınlık olabilece i kanaati olu tu undan bu a amada yapılan tespit in aibeli hale dönmü olması ve hukuki yararında ortadan kalkmı olması nedeniyle;

a) 2017/10 De i ik i dosyası ile ilgili olarak bu a amada yapılacak ba kaca bir i lem olmadı na,

b) Bilirki i hakkında Bergama Cumhuriyet Ba savcılı na suç duyurusunda bulunulmasına,

c) Bilirki i hakkında Bergama Cumhuriyet Ba savcılı na suç duyurusunda bulunuldu u hususunun zmir Bilirki ilik Bölge Kurulu Ba kanlı na bildirilmesine..." ifadelerine yer verildi i, konunun Kurulumuzun 02/06/2017 tarihli toplantısında de erlendirildi i ve soru turma sonucunun beklenmesine karar verildi i,

Ba kanlı ımızca Bergama Cumhuriyet Ba savcılı ı ile yapılan düzenli yazı malar neticesinde, 10/05/2018 tarihli ve B.M. 2018/1842 sayılı yazısı ile görevi kötüye kullanma suçundan iddianame hazırlanarak, Bergama 1. Asliye Ceza Mahkemesine dava açıldı ının bildirildi i,

Konunun 12/06/2018 tarihli gündem toplantısında de erlendirildi i ve 6754 sayılı Kanun'un 14. Maddesi gere ince denetim ve inceleme ba latılmasına karar verildi i anla ılmı tır.

Konuyla ilgili Bergama Sulh Hukuk Mahkemesinin 18/05/2017 tarihli ve 2017/10 D. sayılı yazısı ile,

"Mahkememizce 11.05.2017 tarihinde yapılan 'Delil Tespiti' ke finde; hasarlı oldu u iddia edilen 35 plakalı tespite konu araçtan aleyhine tespit istenen ki inin iste i üzerine aracın yakıt deposundan bir tane yakla ık 3 litre bir tanesi de yakla ık 0.5 litre civarında mazot numunesi alınmı tır. Alınan numunenin sapsarı limonata kıvamında oldu u mahkememiz heyeti ve ke if mahalinde bulunan ki iler tarafından gözlemlenmi tir. Alınan sapsarı limonata kıvamındaki numune ile gerçek saf mazot yapılan tespit sırasında kar ıla tırmı , aradaki renk farkı açık bir ekilde gözlemlenmi tir. Alınan numune de tahlil edilmesi için, hem kolaylık sa laması hem de i lemlerin hızlı ilerlemesi için zmir'den mahkememize ke if için bilirki ilik yapmaya gelen makine mühendisi bilirki i'e teslim edilmi tir. Bu durum teslim teslim tutana ı ile zabıt altına alınmı tır. Ancak aleyhine delil tespiti istenen i letme sahibinin numunenin mahkememiz tarafından tahlil için gönderilmesini istemesi ve bu tahlil i leminin mahkememizce resen yapılması gereken i lerden oldu u anla ılması nedeniyle mahkememiz müba iri tarafından telefon ile bilirki i aranarak numunenin mahkememize getirilmesi istenmi tir. Ancak bilirki i zmir'e do ru yola çıktı nı numuneyi yarın (12.05.2017) getirebilece ini söylemi tir. Ke iften bir sonraki gün 12.05.2017 tarihinde numuneyi mahkememize teslim etmesi için bilirki i telefon ile sabah erkenden aranmı ; ancak telefonu kapatmı , cevap vermemi tir. Daha sonra bilirki i defalarca aranmasına ra men saatlerce bilirki iye telefonu kapalı oldu u için ula ılamamı tır. Saat 14:30- 15:00 arası bilirki i yeniden aranmı ve bilirki iyle itribat kurulmu olup, telefonu neden kapalı oldu u soruldu unda arjının bitti ini söylemi tir. Bilirki iye tespit istenen araçtan alınan mazot numunesinin kendisinde olup olmadı ı soruldu unda, cevaben numunenin kendisinde oldu unu söylemi , bunun üzerine mahkememiz müba iri numuneyi almak için zmir'e gelece ini söylemi ve adresini sordu unda kendisinin Menemen'den Alia a'ya do ru gitti ini, numuneleri tahlil için Petkim'e teslim edece ini söylemesi üzerine, mahkememiz müba iri tarafından bilirki iye numuneleri teslim etmeyip tahlilin mahkemememiz kanalıyla yapılaca ı söylenmi tir ve kendisinden Alia a veya Menemen de bekleyerek numuneleri kendisinden teslim alaca ınızın söylenmesi üzerine kendisinin Dikili'ye gidece ini, burdan numuneleri teslim edebilece ini söylemi tir. Bu konu malardan yakla ık bir saat sonra delil tespiti isteyen ki inin damadı oldu unu söyleyen adında ki i mahkememiz müba irini arayarak numuneyi neden istedi imizi sormu tur. Bu durum i i aibeli bir hale sokmu tur. Bunun üzerine mahkememiz müba iri bilirki iden numuneyi almak için aradı nda, siz Dikili'ye gelmeyin, ben numuneleri Petkimden aldım mahkemenize getiriyorum ekinde cevap vermi tir. Mesai bitimine do ru bilirki i elinde numuneyle mahkememize gelmi tir. Bilirki inin getirdi i numunenin mahkememizce teslim edilen numuden çok farklı bir renkte oldu u gözlemlenmi ve numune 2.5 litrelik cam i e içerisinde mahkememize teslim edilmi tir. Bu durum bilirki iye sorulmu , bilirki i mazotun renginin neden de i ti ini bilmedi ini, numunenin aynı numune oldu unu ve mazotu pet i eden cam i eye doldururken fazlasını döktü ünü beyan etmi tir ve bu

beyanı tutanak altına alınmıştır. Bu olaydan sonra bilirki i dosyaya artık bakmak istemedi ini, bilirki ilikten çekilmek istedi ini beyan etmi ve dosyayı 15.05.2017 tarihinde mahkememize teslim etmi tir. Daha sonra araçtan tekrardan numune almak ve farklı bilirki ye dosyayı tevdi etmek için tespit isteyen aracın nerde oldu u sorulmu ve mahkememize üç gün sonra bilgi verilmi tir.Ya anan bu durum tespit isteyen ile bilirki i arasında bir yakınlık oldu unu ve numunenin bilirki i tarafından de i tirildi i kanaatini olu turmu tur.

Bu durumda görevini kötüye kullanan bilirki i hakkında gerekli soru turmanın yapılması için yasal gere inin takdir ve ifası" ifadelerine yer verildi i,

Bergama Cumhuriyet Ba savcılı ının 10/05/2018 tarihli ve B.M. 2018/1842 sayılı yazısı ekinde gönderilen 2017/805 sayılı iddianamesinde;

"...Bergama Sulh Hukuk Mahkemesi Yazı leri Müdürü olarak yapan tanık'nın alınan ifadesinde özetle, üpheliye kesinlikle 'biz geçenlerde Tüpra 'a gönderdik, plastik kaplarda kabul etmediler, cam i elere koyunuz' diye bir kelime kullanmadı ını ve böyle bir talimat vermedi ini ancak tespit i lemi tamamlandıktan sonra mahkeme ke if heyeti kaleme geldi i sırada alınan mazot örne inin pet i ede oldu unu görünce yıllar önce bir ceza davasında jandarma tarafından alınan mazot veya benzin örneklerinin emanete plastik olarak alınan kaplara konması sonucu tahlil için gönderildi inden plastik kaplarda bulunan numunelerle ilgili olarak rapor tenzim edilemedi i hususunda duydu u bir olayı ke if heyetine kalemde anlattı ını, üphelinin plastik kaplarda bulunan numuneleri belki bu anlattı ı olay nedeniyle i eye koymu olabilece ini beyan etti i,

Tüm dosya kapsamı bir bütün olarak nazara alındı ında, üphelinin CMK'nın 62. Ve devamı maddeleri uyarınca ifa etti i bilirki ilik kamu görevinin gereklerine ve tarafsızlık ilkesine aykırı bir ekilde delil tespiti isteyen lehine hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullandı ı ve savunması dı ında lehine ileri sürülebilecek bir delil olmadı ı..." ifadelerine yer verildi i anlaşılmı tir.

Adı geçenin 04/07/2018 tarihli savunmasından özetle;

Kendisinin bir suçu olmadığını, numuneyi de i tirmedini, Mahkemenin kendi hatasından kaynaklı mühürsüz ve görev yazısı olmadan kendisini gönderdi ini, kendisinin mazotu iade etti ini, art niyeti olsa mazotu iade etmeyece ini, hakkındaki suçlamaları kabul etmedi ini beyan etmi tir.

ncelenen bilirki i listesine göre;

Adı geçenin MOTORLU TA IT , MAK NALAR, MAK NA DE ERLEME (KIYMET TAKD R), KALDIRMA VE LETME MAK NALARI , HAVALANDIRMA TES SATI, TES SLER, KL MA TES SATI, MAK NE VE TEÇ ZAT, ARAÇ, EK PMAN, ALET, MAK NALARI G B MENKUL LETME TES SATININ DE ERLEMES , SO UTMA TES SATI, TRAF K KAZALARI, LPG TES SATI, DO ALGAZ TES SAT alt uzmanlık alanlarından 2018 yılı zmir Bölge Bilirki i Listesine kayıtlı oldu u anlaşılmı tir.

LG L MEVZUAT:

1- 6754 Sayılı Bilirki ilik Kanunu

MADDE 13/1-c: "Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekle mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

(Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması."

"Denetim ve inceleme

MADDE 14- (1) Bilirki iler, görevleriyle ilgili tutum ve davranı larının veya hazırladıkları raporların ilgili mevzuata uygunlu u bakımından bölge kurulları tarafından resen veya ba vuru üzerine denetlenir."

2- Bilirki i Yönetmeli i

"Etik ilkelerin kapsamı ve etik ilkelere ba lılık

MADDE 6- (1) Sicile ve listeye kaydolun bilirki iler ile liste dı ndan görevlendirilen bilirki iler, bu Yönetmeli in 7 ila 14 üncü maddelerindeki ilkelere ve bilirki ilik göreviyle ba da tı ı ölçüde 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranı lkeleri ile Ba vuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte düzenlenen etik ilkelere uymakla yükümlüdürler

Sicil ve listeden çıkarılma

MADDE 48-(1) Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekleşmesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

c) Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması" hükümlerini içermektedir.

3-) Hukuk Muhakemeleri Kanunu

Bilirki inin haber verme yükümlülü ü

MADDE 275-

(1) Bilgisine ba vurulan bilirki i, kendisine tevdi olunan görevin, uzmanlık alanına girmedi ini, inceleme konusu maddi vakıaların açıklı a kavu turulması ve tespiti için, uzman kimli i bulunan ba ka bir bilirki i ile i birli ine ihtiyaç duydu unu veya görevi kabulden kaçınmasını haklı kılacak mazeretini bir hafta içinde görevlendirmeyi yapan mahkemeye bildirir.

(2) Bilirki i, incelemesini gerçekle tirebilmek için, bazı hususların önceden soru turulması ve tespiti ile bazı kayıt ve belgelerin getirtilmesine ihtiyaç duyuyorsa, bunun sa lanması için, bir hafta içinde kendisini görevlendiren mahkemeye bilgi verir ve talepte bulunur. Bilirki inin görevini bizzat yerine getirme yükümlülü ü

Bilirki inin sır saklama yükümlülü ü

MADDE 277-

(1) Bilirki i, görevi sebebiyle yahut görevini yerine getirirken ö rendi i sırları saklamak, kendisi ve ba kaları yararına kullanmaktan kaçınmakla yükümlüdür.

Bilirki inin yetkileri

MADDE 278-

(1) Bilirki i, görevini, mahkemenin sevk ve idaresi altında yürütür.

(2) Bilirki i, görev alanı veya sınırları hakkında tereddüde dü erse, bu tereddüdünün

giderilmesini, her zaman mahkemeden isteyebilir.

(3) Bilirki i, incelemesini gerçekle tirirken ihtiyaç duyarsa, mahkemenin de uygun bulması kaydıyla, tarafların bilgisine ba vurabilir. Taraflardan birinin bilgisine ba vurulaca ı hâllerde, mahkemece bilirki iye taraflardan biri bulunmaksızın di erinin dinlenemeyece i hususu önceden hatırlatılır.

(4) Bilirki inin oy ve görü ünü açıklayabilmesi için bir ey üzerinde inceleme yapması zorunlu ise mahkeme kararı ile gerekli incelemeyi yapabilir. Bu i lemin icrası sırasında taraflar da hazır bulunabilir.

SONUÇ VE KANAAT :

Bergama Sulh Hukuk Mahkemesinin 2017/10 D. sayılı dava dosyasında,

11/05/2017 tarihinde mahallinde yapılan ke ifte davaya konu araçtan 5 litrelik pet i eden yakla ık 3 litre ve 1.5 litrelik pet i ede yakla ık 0,5 litre civarında numune alındı ı, numunenin sarı limonata kıvamında oldu unun mahkeme heyeti ve ke fe katılanlar tarafından gözlemlendi i, gerçek saf mazot ile yapılan kar ıla tırmada renklerinin farklı oldu unun açıkça tespit edildi i, akabinde numunenin tespiti için gönderilmesine karar verildi i, i lemlerin süratle sonuçlanması için bilirki i'e tanzim edilen teslim teslim ile belgesi ile birlikte tevdi edildi i, ancak devam eden süreçte numunenin Mahkemece gönderilmesi gerekti i anla ıldı ından, ilgilinin mahkemece aranarak numunenin Mahkemeye getirmesinin istendi i, bilirki inin cevaben 12/05/2017 tarihinde getirebilece ini söyledi i, sonrasında Mahkemece defalarca aranmasına ra men telefonun kapalı oldu u, daha sora 14:30 - 15:00 saatleri arasında üpheli bilirki iyle irtibat kuruldu u, bu görü meden yakla ık bir saat sonra delil tespiti isteyen tarafın damadı oldu unu söyleyen isminde bir ahsın Mahkeme Müba irini arayarak numuneyi neden istediklerini sordu u, bilirki inin getirdi i numunenin Mahkeme tarafından kendisine teslim edilen numuneden çok farklı bir renkte oldu u ve 2,5 litrelik cam sürahiye bo altıp fazlasını dökmek suretiyle Mahkemeye teslim etti i, bilirki inin artık dosyaya bakmak istemedi ini beyan ederek, 15/05/2017 tarihinde dosyayı Mahkemeye teslim etti i anla ılmı tır.

Bu itibarla;

Üstlendikleri geçici ve zorunlu görev nedeniyle kamu görevlisi sayılan bilirki ilerin bilirki i kurumunun saygınlık ve itibarına da hanel getirecek davranı tan kaçınarak, yargıya duyulan güvene katlı sa laması beklenmektedir.

Adı geçenin yukarı açıklandı ı davranı larıyla Bilirki i Yönetmeli inin Saygınlık ve Güven ba lıklı 10. maddesinin 1 fıkrasında;

"Bilirki i, görevinin saygınlı ını ve ki ilerin adalete olan güvenini zedeleyen veya üpheye dü üren her türlü tavır ve davranı tan kaçınır." hükmü ile,

6754 sayılı Kanun'un Temel ilkeler ba lıklı 3. Maddesinin 1. Fıkrasında geçen;

"Bilirki i, görevini dürüstlük kuralları çerçevesinde ba msız, tarafsız ve objektif olarak yerine getirir." hükmüne aykırı hareket etti i dü ünülmektedir.

Avrupa nsan Hakları Mahkemesinin 59001/08 ba vuru nolu kararında, kamu görevlilerinin devlet ile olan ili kilerinin çok önemli iki özelli ine vurgu yaparak kamu görevlileri ile devlet arasında var olan sadakat ve güven ili kisinin özellikle ço ulcu kurumlar yaratmak isteyen devletler açısından önemli oldu una vurgu yapıldı ı, bu türden davranı sergileyen biri ile Bölge Kurulumuz arasında herhangi bir güven ili kisi kurulamayaca ı dü üncesi ile,

Adı geçeninin durumunun 6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesinde geçen,

"Bilirki iler, a a ıdaki artlardan birinin gerçekte mesi hâlinde sicilden ve listeden çıkarılır:

Bilirki ilik görevi ve bu görevin gerektirdi i etik ilkelerle ba da mayan, güven duygusunu sarsıcı tutum ve davranı larda bulunulması." hükmüne istinaden bilirki i listesinden ve sicilinden çıkarılması gerekti i görü ve kanaatine varılmı tır.

K A R A R :

Yukarıda açıklandı ı üzere;

1-) Bilirki i'in 6754 sayılı Kanun'un 13/1-c maddesi uyarınca 2018 YILI Z M R BÖLGE B L R K L STES NDEN VE S C L NDEN ÇIKARILMASINA,

2-) Kararın ilgiliye tebli ine,

3-) bu karara kar ı ilgilinin 6754 sayılı Bilirki ilik Kanununun 15/1 maddesi gere ince tebli tarihinden itibaren 30 gün içinde Kurulumuza itirazda bulunabilece ine,

4-) Yasal süresinde itiraz olmadı ı takdirde kararın kesinle mesini müteakiben kararın bir örne inin Adalet Bakanlığı Hukuk leri Genel Müdürlü ü Bilirki ilik Daire Ba kanlı ına ve yetki çevremizdeki yargı merci'lerine bildirilmesine 19/07/2018 tarihinde katılanların oy birli i ile karar verildi.

BA KAN ÜYE ÜYE ÜYE ÜYE

Z. Kâtibi